EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 19.6.2024
COM(2024) 609 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Espanjan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 609 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Espanjan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263[1] ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241[3], jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan jäsenvaltioille rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen, eli kyse on EU:n rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti tukivälineellä edistetään talouden ja yhteiskunnan elpymistä ja kestävien uudistusten ja investointien toteuttamista. Tarkoituksena on erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen sekä jäsenvaltioiden talouksien häiriönsietokyvyn vahvistaminen. Tukiväline auttaa myös vahvistamaan julkista taloutta ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, parantamaan EU:n alueellista yhteenkuuluvuutta ja tukemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon jatkamista.

---

1 EUVL L 2024/1263, 30.4.2024 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj

2 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

(2) REPowerEU-asetuksella[4], joka annettiin 27 päivänä helmikuuta 2023, pyritään poistamaan asteittain EU:n riippuvuus Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Tällä tavoin edistetään energiaturvallisuutta ja monipuolistetaan EU:n energiahuoltoa sekä lisätään samalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, energian varastointikapasiteettia ja energiatehokkuutta. Espanja on lisännyt kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa uuden REPowerEU-luvun voidakseen rahoittaa keskeisiä uudistuksia ja investointeja, jotka edistävät REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista.

(3) Komissio antoi 16 päivänä maaliskuuta 2023 tiedonannon *EU:n pitkän aikavälin kilpailukyky vuoden 2030 jälkeen*[5] tarjotakseen tietoa poliittisten päätösten tueksi ja luodakseen perusedellytykset kasvun lisäämiselle. Tiedonannossa kilpailukyky määritellään yhdeksän toisiaan vahvistavan tekijän avulla. Näistä tekijöistä yksityisen pääoman saatavuus, tutkimus ja innovointi, koulutus ja osaaminen sekä sisämarkkinat nousevat esiin uudistusten ja investointien kannalta ensisijaisina politiikan painopisteinä, joiden avulla voidaan vastata olemassa oleviin tuottavuushaasteisiin ja parantaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden pitkän aikavälin kilpailukykyä. Tiedonannon jatkoksi komissio antoi 14 päivänä helmikuuta 2024 Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevan vuosikertomuksen[6]. Kertomuksessa esitetään yksityiskohtaisesti Euroopan sisämarkkinoiden kilpailuvahvuudet ja haasteet ja seurataan vuotuista kehitystä yksilöityjen yhdeksän kilpailukykyä edistävän tekijän mukaisesti.

(4) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2023 *Vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta 2024*[7]. Tämä käynnisti vuoden 2024 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä määritetyt painopisteet, jotka Eurooppa-neuvosto hyväksyi 22 päivänä maaliskuuta 2024, rakentuvat kilpailukykyisen kestävyyden neljän ulottuvuuden ympärille. Lisäksi komissio antoi 21 päivänä marraskuuta 2023 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen vuodeksi 2024. Sen mukaan Espanja kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa saattaa olla epätasapainoja tai niiden uhka ja joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Komissio antoi samana päivänä myös lausunnon Espanjan alustavasta talousarviosuunnitelmasta vuodeksi 2024. Niin ikään komissio antoi suosituksen euroalueen talouspolitiikkaa koskevaksi neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2024 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi suosituksen 12 päivänä huhtikuuta 2024 ja ehdotuksen 11 päivänä maaliskuuta 2024.

(5) EU:n uusi talouden ohjausjärjestelmä tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024. Ohjausjärjestelmään sisältyy uusi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263 talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta. Lisäksi siihen sisältyy muutettu liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta annettu asetus (EY) N:o 1467/97 ja muutettu

---

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksistä annettu direktiivi 2011/85/EU[8]. Uuden ohjausjärjestelmän tavoitteet ovat julkisen velan kestävyys sekä kestävä ja osallistava kasvu, joihin pyritään julkisen talouden asteittaisen vakauttamisen sekä uudistusten ja investointien avulla. Sillä lisätään kansallista omistajuutta ja keskipitkän aikavälin painotusta sekä parannetaan noudattamisen valvonnan vaikuttavuutta ja johdonmukaisuutta. Kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava neuvostolle ja komissiolle kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma. Kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat sisältävät jäsenvaltion finanssipolitiikkaa, uudistuksia ja investointeja koskevat sitoumukset neljän tai viiden vuoden aikajänteellä jäsenvaltion vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen. Kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyvien nettomenopolkujen[9] olisi täytettävä asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset, kuten vaatimus saada julkinen velka uskottavalle alaspäin suuntautuvalle polulle tai pitää se tällaisella polulla viimeistään sopeutuskauden päättyessä taikka saada se pysymään maltillisella tasolla alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen ja vaatimus saada julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen laskemaan alle 3 prosentin viitearvon ja/tai pysymään sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä. Jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden asetuksessa (EU) 2024/1263 säädettyjä kriteerejä noudattaen, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella. Tukeakseen näiden suunnitelmien laatimista komission on määrä lähettää [21 päivänä kesäkuuta] 2024 jäsenvaltioille ohjausta suunnitelmien ja myöhemmin toimitettavien vuotuisten edistymisraporttien sisällöstä ja toimittaa niille asetuksen (EU) 2024/1263 5 artiklan nojalla julkisen talouden sopeutusta koskevaa teknistä ohjausta (tarvittaessa viiteurat ja tekniset tiedot). Jäsenvaltioiden olisi toimitettava keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmansa 20 päivään syyskuuta 2024 mennessä, paitsi jos jäsenvaltio ja komissio sopivat määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava kansallisten parlamenttiensa osallistuminen sekä itsenäisten finanssipolitiikan instituutioiden, työmarkkinaosapuolten ja tilanteen mukaan muiden kansallisten sidosryhmien kuuleminen.

(6) Vuonna 2024 talouspolitiikan koordinoinnin eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen rinnan elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon kanssa. Se, että elpymis- ja palautumissuunnitelmat pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, on edelleen olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten politiikkatavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin viime vuosina annetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa

[8] Neuvoston asetus (EU) 2024/1264, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1265, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Nettomenot sellaisina kuin ne on määritelty 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklassa (EUVL L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). ’Nettomenoilla’ tarkoitetaan julkisia menoja ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Vuosien 2019, 2020, 2022 ja 2023 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä tarkistettaessa, päivitettäessä tai muutettaessa elpymis- ja palautumissuunnitelmia asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti.

(7) Espanja toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Komissio arvioi asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 13 päivänä heinäkuuta 2021 päätöksen Espanjan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä[10]. Päätöstä muutettiin 10 päivänä lokakuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla niin, että siinä otettiin huomioon ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen enimmäisrahoitusosuuden päivitys ja siihen sisällytettiin REPowerEU-luku[11]. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehty komission päätös siitä, että Espanja on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(8) Komissio julkaisi 19 päivänä kesäkuuta 2024 Espanjaa koskevan maaraportin vuodelta 2024[12]. Siinä arvioidaan Espanjan edistymistä neuvoston vuosina 2019–2023 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Espanja on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa yksilöidään puutteita sellaisten haasteiden osalta, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelma ei vastaa lainkaan tai joihin se vastaa vain osittain, sekä tuodaan esiin uusia ja kehittymässä olevia haasteita. Maaraportissa arvioidaan myös Espanjan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(9) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Espanjasta perusteellisen tarkastelun. Kyseisen asetuksen soveltamiseksi Espanjan makrotalouden haavoittuvuuksista tehdyn komission henkilöstön arvioinnin tärkeimmät havainnot julkaistiin maaliskuussa 2024[13]. Komissio totesi 19 päivänä kesäkuuta 2024, että Espanjalla ei enää ole makrotalouden epätasapainoja. Se on onnistunut vähentämään merkittävästi suureen yksityiseen ja ulkoiseen velkaan liittyviä haavoittuvuuksia, joilla oli rajat ylittävää merkitystä, ja julkisen velan määrä on vähentynyt. Covid-19-pandemian aiheuttaman keskeytyksen jälkeen yksityisen sektorin velkasuhde ja negatiivinen ulkomainen nettovarallisuusasema alkoivat supistua uudelleen vuonna 2021, mikä johtui nimellisen BKT:n voimakkaasta kasvusta. Molempien odotetaan paranevan tulevina vuosina edelleen, tosin hitaammin kuin viime aikoina, sillä

---

10 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2021, Espanjan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä (ST 10150/21; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1).

11 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 10 päivänä lokakuuta 2023, Espanjan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta (ST 13695 2023 INIT).

12 SWD(2024) 609 final.

13 SWD(2024) 80 final.

nimellisen BKT:n kasvun odotetaan olevan vähemmän elvyttävä. Vaihtotase on ollut ylijäämäinen jo vuosikymmenen ajan ja kasvoi edelleen vuonna 2023, mikä johtuu nopeasti kasvavasta viennistä ja energian alhaisemmista hinnoista. Julkisen talouden suuri velka suhteessa BKT:hen on supistunut nimellisen BKT:n voimakkaan kasvun ansiosta, mutta tänä ja ensi vuonna odotetaan vaimeampaa parannusta, mikä johtuu edelleen merkittävistä julkisen talouden alijäämistä ja nimellisen BKT:n vähemmän elvyttävästä kasvusta. Työttömyysaste on ollut laskusuunnassa vuosikymmenen ajan, ja sen ennustetaan supistuvan edelleen. Pankkiala on pysynyt häiriönsietokykyisenä lainanottajien rahoitusehtojen tiukentuessa. Havaittujen haavoittuvuuksien korjaamisessa on edistytty merkittävästi, viime vuosina myös elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon ansiosta, mutta lisätoimia tarvitaan erityisesti suuren julkisen velan vähentämiseksi.

(10) Eurostatin vahvistamien tietojen[14] perusteella Espanjan julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2022 oli 4,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui 3,6 prosenttiin vuonna 2023 ja julkinen velka, joka vuoden 2022 lopussa oli 111,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui vuoden 2023 loppuun mennessä 107,7 prosenttiin. Kuten Finanssipoliittisessa ohjauksessa vuodeksi 2024[15] ilmoitettiin, komissio on toteuttanut ensimmäisen vaiheen alijäämäperusteisia liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen käynnistämiseksi vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella ja voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Komissio antoi 19 päivänä kesäkuuta 2024 SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen[16]. Kertomuksessa arvioitiin Espanjan julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2023 Espanjan julkisen talouden alijäämä ylitti 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Kertomuksessa todettiin, että kyseisen arvioinnin perusteella ja SEUT-sopimuksen 126 artiklan 4 kohdan nojalla perustetun talous- ja rahoituskomitean lausunto huomioon ottaen komissio ei ehdota heinäkuussa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn aloittamista Espanjan osalta.

(11) Neuvosto suositti[17] 12 päivänä heinäkuuta 2022 Espanjalle, että se toteuttaa toimia, joilla varmistetaan vuonna 2023 maltillinen finanssipolitiikka erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvua pienemmäksi kuin keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu[18], kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta paenneille henkilöille. Espanjaa kehotettiin samalla olemaan valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa. Espanjan suositettiin myös lisäävän julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla. Komission arvioiden mukaan finanssipolitiikan viritys[19] oli vuonna 2023

14 Eurostat – Euro Indicators, 22.4.2024.

15 COM(2023) 141 final.

16 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laadittu komission kertomus, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

17 Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, Espanjan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Espanjan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 334, 1.9.2022, s. 77).

18 Komission kevään 2024 talousennusteen perusteella Espanjan keskipitkän aikavälin potentiaalisen tuotannon kasvuksi arvioidaan vuonna 2023 nimellisesti 7,2 prosenttia kymmenen vuoden keskimääräisen reaalipotentiaalin kasvuvauhdin ja vuoden 2023 BKT-deflaattorin perusteella.

19 Finanssipolitiikan virityksellä tarkoitetaan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sillä pyritään arvioimaan sekä kansallisesti rahoitetuista että EU:n talousarviosta rahoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä aiheutuvaa sysäystä talouteen. Finanssipolitiikan viritystä mitataan

pääosin neutraali, –0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä) oli finanssipolitiikan virityksen vuonna 2023 kiristävä vaikutus, joka oli 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja neuvoston suosituksen mukainen. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kiristävä vaikutus johtuu siitä, että energian hintojen noususta kärsiville kotitalouksille ja yrityksille tarkoitettujen (kohdennettujen ja kohdentamattomien) hätätukitoimenpiteiden kustannukset ovat vähentyneet (0,6 prosenttiyksiköllä suhteessa BKT:hen). Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvun tärkeimmät tekijät (ilman tulopuolen toimenpiteitä) olivat rahamääräiset sosiaalietuudet, jotka perustuivat eläkkeiden uudelleenarvostukseen, ja välituotekäyttö, jota puolustusmenot lisäsivät. Vuonna 2023 elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot olivat 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuonna 2023 kansallisesti rahoitetut investoinnit olivat 2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja niiden vuotuinen kasvu oli 0,1 prosenttiyksikköä. Espanja rahoitti lisäinvestointeja elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muilla EU:n varoilla. Se rahoitti vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiavarmuuteen liittyviä julkisia investointeja, kuten digitaalisia välineitä, sähköisiä ja verkottuneita ajoneuvoja koskevia PERTE-hankkeita[20], uusia ammattikoulutuspaikkoja ja investointeja vihreän vedyn alalla, joita rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muilla EU:n varoilla.

(12) Espanjan komissiolle 30 päivänä huhtikuuta toimittamat päivitetyt makrotalouden ja julkisen talouden ennusteet voidaan tiivistää seuraavasti: Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan reaalinen BKT kasvaa 2,0 prosenttia vuonna 2024 ja 1,9 prosenttia vuonna 2025 ja BKT-deflaattori kasvaa 3,5 prosenttia vuonna 2024 ja 2,8 prosenttia vuonna 2025. Julkisen talouden alijäämän suhteessa BKT:hen odotetaan vuonna 2024 supistuvan 3,0 prosenttiin, vuonna 2025 taas 2,5 prosenttiin. Julkisen talouden velan on määrä supistua suhteessa BKT:hen vuoden 2024 loppuun mennessä 105,5 prosenttiin ja vuoden 2025 loppuun mennessä 104,1 prosenttiin. Espanjan esittämiin ennusteisiin ei sisälly vuoden 2025 jälkeiseen aikaan ulottuvia talousarvioennusteita.

(13) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan reaalinen BKT kasvaa 2,1 prosenttia vuonna 2024 ja 1,9 prosenttia vuonna 2025 ja YKHI-inflaatio on 3,1 prosenttia vuonna 2024 ja 2,3 prosenttia vuonna 2025.

(14) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan vuonna 2024 julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 3,0 prosenttia ja julkisen talouden velan on määrä vuoden 2024 loppuun mennessä supistua suhteessa BKT:hen 105,5 prosenttiin. Alijäämän supistuminen vuonna 2024 johtuu pääasiassa asteittaisesta luopumisesta toimenpiteistä, joita toteutettiin menneen energiakriisin sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi. Komission arvioiden perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2024 olevan neutraali, 0,0 prosenttia suhteessa BKT:hen.

---

erona, joka muodostuu seuraavien välille: i) keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) muutos. Perusmenoista on jätetty pois covid-19-kriisiin liittyvät väliaikaiset hätätoimenpiteet, mutta niihin on sisällytetty elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustukset), ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot. Indikaattorin negatiivinen (positiivinen) etumerkki viittaa elvyttävään (kiristävään) finanssipolitiikkaan.

[20] Proyectos estratégicos para la recuperación y transformación económica (Strategiset talouden elvytys- ja muutoshankkeet).

(15) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, jäljempänä ’avustukset’, rahoitetaan vuonna 2024 menoja määrä, joka on 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun vuonna 2023 avustuksilla rahoitettujen menojen määrä oli 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mahdollistavat laadukkaiden investointien ja tuottavuutta lisäävien uudistusten tekemisen ilman suoraa vaikutusta Espanjan julkisen talouden rahoitusasemaan ja julkiseen velkaan. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan on odotettavissa, että elpymis- ja palautumistukivälineen lainoilla taataan vuonna 2024 menoja määrä, joka on 1,0 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun vuonna 2023 vastaava määrä oli 0,0 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(16) Neuvosto suositti[21] 14 päivänä heinäkuuta 2023 Espanjalle, että se varmistaa vuonna 2024 finanssipolitiikan maltillisuuden erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen[22] nimelliskasvun enintään 2,6 prosenttiin. Jäsenvaltioita kehotettiin vuoden 2023 talousarvioita toteuttaessaan ja vuoden 2024 alustavia talousarviosuunnitelmia laatiessaan ottamaan huomioon, että komissio ehdottaisi neuvostolle alijäämäperusteisten liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen käynnistämistä vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella. Komission kevään 2024 talousennusteessa Espanjan kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 3,8 prosenttia[23] eli suositeltua enimmäiskasvua enemmän. Kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen suositellun enimmäiskasvun ylitys vuonna 2024 on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vaarana on, että tämä ei vastaa neuvoston suositusta.

(17) Lisäksi neuvosto suositti, että Espanja purkaa voimassa olevat hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ja käyttää saatavat säästöt julkisen talouden alijäämän supistamiseen mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Neuvosto täsmensi vielä, että jos energian hinnan uusi nousu edellyttää uusia tai jatkettuja tukitoimenpiteitä, Espanjan on varmistettava, että ne kohdennetaan haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen, että julkisella taloudella on varaa toimenpiteisiin ja että kannustimet energiansäästöön säilyvät. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden nettomääräiset talousarviokustannukset[24]ovat suhteessa BKT:hen 0,9 prosenttia vuonna 2023, 0,2 prosenttia vuonna 2024 ja –0,1 prosenttia vuonna 2025. Muun muassa kaasun arvonlisäveron alennuksen, sähkön erityisveron, julkisen liikenteen tukien sekä sähköntuottajille kustannusten kattamiseksi ja alijäämän välttämiseksi myönnettyjen korvauksien oletetaan pysyvän voimassa osan vuotta 2024. Jos saatavat säästöt käytettäisiin julkisen talouden alijäämän supistamiseen, kuten neuvosto on suosittanut, julkisen talouden sopeutus olisi näiden kehitysarvioiden perusteella 0,7 prosenttia

---

21 Neuvoston suositus Espanjan vuoden 2023 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Espanjan vuoden 2023 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 312, 1.9.2023, s. 77).

22 Nettomääräisillä perusmenoilla tarkoitetaan kansallisesti rahoitettuja menoja ilman i) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, ii) korkomenoja, iii) suhdanteesta johtuvia työttömyysmenoja sekä iv) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

23 Tässä otetaan huomioon 0,2 prosenttia BKT:n kertaluonteisista vuoden 2024 toimenpiteistä, jotka liittyvät tuomioistuimen päätöksiin. Niiden mukaan hallitus palauttaa kansalaisille ja yrityksille aiemmat liikaa perityt henkilökohtaiset tulo- ja yritystuloverot.

24 Luku kuvaa kyseisten toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, tulot ja menot mukaan lukien, mutta ilman mahdollisia energiantoimittajien windfall-voitoista kannettavia verotuloja.

suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun taas kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen[25] kiristävä vaikutus finanssipolitiikan viritykseen olisi samana vuonna 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ennakoidaan purettavan mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Tämä vastaa neuvoston suositusta. Saatavia säästöjä ei kuitenkaan ennakoida käytettävän kokonaisuudessaan julkisen talouden alijäämän supistamiseen. Vaarana on, että tämä ei vastaa neuvoston suositusta.

(18) Lisäksi neuvosto suositti, että Espanja jatkaa kansallisesti rahoitettuja julkisia investointeja ja varmistaa elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten ja muiden EU:n varojen tuloksellisen käytön erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Komission kevään 2024 talousennusteessa kansallisesti rahoitettujen julkisten investointien ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 2,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen (kun ne vuonna 2023 olivat 2,3 % suhteessa BKT:hen). Tämä vastaa neuvoston suositusta. EU:n rahastoista saatavilla tuloilla rahoitettavien julkisten menojen, elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mukaan lukien, odotetaan puolestaan kasvavan 1,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun ne vuonna 2023 olivat 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(19) Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on komission kevään 2024 talousennusteen mukaan ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 2,8 prosenttia ja nettomenot kasvavat 4,0 prosenttia olettaen, että politiikka pysyy muuttumattomana. Julkisen talouden velan on määrä laskea suhteessa BKT:hen niin, että se on vuoden 2025 lopussa 104,8 prosenttia.

(20) EU:n uusien talouden ohjausjärjestelmää koskevien sääntöjen mukaisesti Espanjan on laadittava keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma alijäämän ja julkisen velan pienentämiseksi. Suunnitelmassa voitaisiin yhdistää tulo- ja menotoimenpiteiden hyväksyminen investointeihin ja uudistuksiin, joilla edistetään vakaampaa ja kestävämpää talouskasvua. Espanjalla on paljon velkaa, ja sen hallintorakenne on hajautettu. Kansallisessa finanssipolitiikan kehyksessä valtionhallinto asettaa alueille tavoitteita rakenteellisen rahoitusaseman ja julkisen talouden velkasuhteen osalta sekä nimellismenojen enimmäiskasvun suhteen (menosääntö). EU:n uusien talouden ohjausjärjestelmää koskevien sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi Espanjan on ehkä päivitettävä finanssipolitiikan kehystään. Väestökehityksen odotetaan johtavan terveydenhuoltoon, pitkäaikaishoitoon ja eläkkeisiin liittyvien julkisten menojen merkittävään kasvuun. Eläkkeiden osalta julkisen talouden keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyysvajeita voidaan korjata panemalla täytäntöön vuoden 2023 uudistuksessa käyttöön otettu ”sulkemislauseke” kokonaisuudessaan. Verouudistusten olisi oltava keskeinen osa julkisen talouden vakauttamisstrategiaa. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvillä uudistuksilla pyritään tältä osin asiantuntijoiden suositusten perusteella i) tehostamaan ja nykyaikaistamaan verotusjärjestelmää ja mukauttamaan sitä uusiin suuntauksiin, ii) tukemaan vihreää siirtymää sekä iii) lisäämään tuloja ja edistämään oikeudenmukaisuutta. Espanjalla olisi myös mahdollisuus kerätä enemmän

[25] Tätä vaikutusta mitataan julkisen talouden perusmenojen muutoksena suhteessa BKT:n keskipitkän aikavälin (kymmenen vuoden) keskimääräiseen potentiaaliseen nimelliseen kasvuun. Perusmenoista on vähennetty i) harkinnanvaraisten tulopuolen toimenpiteiden lisävaikutus julkiseen talouteen, ii) kertaluontoiset toimenpiteet iii) suhdanteesta johtuvat työttömyysmenot ja iv) elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustuksilla), ja muista EU:n rahastoista rahoitetut menot. Muutos ilmaistaan suhteessa nimelliseen BKT:hen.

ympäristöön liittyviä verotuloja (1,5 % BKT:stä vuonna 2022 verrattuna 2,0 %:iin koko EU:ssa), myös tehostamalla saastuttaja maksaa -periaatteen soveltamista. Elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettaviin toimiin voisi sisältyä myös kulutusverojen korottaminen ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden suojeleminen kohdennetuilla korvaavilla toimenpiteillä. Näin voitaisiin myös parantaa sosiaalisten tulonsiirtojen kapasiteettia vähentää eriarvoisuutta ja köyhyyttä, jotka ovat edelleen korkealla tasolla ja vaikuttavat erityisesti lapsiin. Espanjan riippumattoman finanssipoliittisen viranomaisen (AIReF) suositusten täytäntöönpano on edelleen keskeisessä asemassa julkisten menojen laadun ja tehokkuuden parantamisessa. Siinä myös menojen tarkistusten kunnianhimoisesta täytäntöönpanosta voi olla hyötyä. Tämä on erityisen tärkeää terveydenhuollon kannalta. Näin voidaan parantaa kustannustehokkuutta sekä puuttua alueellisiin saatavuus- ja laatueroihin ja perusterveydenhuollon merkittäviin investointitarpeisiin.

(21) Myös elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviin toimenpiteisiin pohjaavat lisätoimet voisivat lisätä talouden häiriönsietokykyä entisestään ja tukea potentiaalista kasvua. Tämä helpottaisi perustan luomista asteittaisemmalle julkisen talouden kehitysuralle. Lisätoimet koskisivat myös sääntelytaakkaa ja liiketoimintaympäristöä. Erityisesti tarve on kokoriippuvaisen sääntelyn uudistamiselle työn, tilintarkastuksen ja verotuksen aloilla. Tavoitteena on parantaa pääoman ja työvoiman kohdentamisen tehokkuutta, tukea investointeja ja auttaa lisäämään tuottavuutta. Oikeudellisen tehokkuuden puutteiden korjaaminen vähentäisi myös talouden vääristymiä. Siviili- ja kauppaoikeudellisten asioiden ratkaisuajat ovat edelleen pitkiä, ja tuomarineuvoston uusimatta jättämisen pitkittyminen aiheuttaa oikeudellisia pullonkauloja. Myös innovointia voitaisiin tukea enemmän. T&K-investointien lisääminen ja vahvemmat yhteydet tieteelliseen ekosysteemiin voivat parantaa yritysten tuottavuutta. Espanjan T&K-intensiteetti, joka oli 1,4 prosenttia BKT:stä vuonna 2022, on polkenut paikallaan vuoteen 2021 verrattuna ja jää selvästi alle EU:n keskiarvon, joka on 2,2 prosenttia. Tämä johtuu pääasiassa aukosta yksityisissä menoissa (0,8 % BKT:stä, mikä on huomattavasti alle EU:n keskiarvon, joka on 1,5 %). Tarkistetun elpymis- ja palautumissuunnitelman ja hyväksyttyjen Euroopan aluekehitysrahaston ohjelmien toimenpiteistä huolimatta lisätoimet näyttävät olevan perusteltuja yksityisten tutkimus- ja kehitysmenojen ja tietämyksen siirron tukemiseksi yksityisten ja julkisten tutkimuslaitosten välillä. Toimenpiteitä voisivat olla muun muassa seuraavat: i) julkisten tutkimusorganisaatioiden muuttaminen tulosperusteisemmiksi ja ammattimaisemmiksi sekä ii) tiede-, teknologia- ja innovaatiojärjestelmän koordinoinnin parantaminen tutkimus- ja innovointipolitiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa hallinnon eri tasoilla.

(22) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Niiden odotetaan auttavan vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Koska aikataulu on näin tiukka, nopea eteneminen suunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun tuloksellisessa täytäntöönpanossa on olennaisen tärkeää. Näin Espanjan pitkän aikavälin kilpailukykyä voidaan parantaa vihreän ja digitaalisen siirtymän avulla niin, että samanaikaisesti varmistetaan myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Jotta Espanja voi toteuttaa suunnitelman sitoumukset elokuuhun 2026 mennessä, sen on jatkettava uudistusten täytäntöönpanoa ja nopeutettava investointeja puuttumalla ilmeneviin viivästyksiin varmistaen samalla vahvat hallinnolliset valmiudet. Suunnitelman koko ja monimutkaisuus edellyttävät

erityistoimia sen varmistamiseksi, että uudistukset ja investoinnit voidaan saattaa kokonaisuudessaan päätökseen ajoissa. Sama koskee hyödyntämiskykyyn liittyviä haasteita. Kuluvan kauden loppua kohden investoinnit keskittyvät voimakkaasti elpymis- ja palautumissuunnitelman toteuttamiseen, ja siihen onkin kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös hallinnon eri tasojen välistä koordinointia voidaan vahvistaa. Menettelyjen yksinkertaistaminen puolestaan nopeuttaisi lopullisten tuensaajien varojen saamista. Nämä tekijät ovat erityisen merkityksellisiä sellaisten haasteiden ratkaisemisessa, jotka liittyvät muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa vahvistettujen rahoitusvälineiden kautta hallinnoitujen varojen huomattavan määrän hyödyntämiseen. Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää. Sen avulla elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemman muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.

(23) Espanjan edellytetään osana asetuksen (EU) 2021/1060 18 artiklassa tarkoitettua koheesiopolitiikan rahastojen väliarviointia tarkastelevan kutakin koheesiopolitiikan ohjelmaa viimeistään maaliskuussa 2025 ottaen huomioon muun muassa haasteet, jotka on määritetty vuoden 2024 maakohtaisissa suosituksissa, sekä kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa. Väliarviointi muodostaa kussakin ohjelmassa perustan EU-rahoituksen lopulliselle jakamiselle. Espanja on edistynyt koheesiopolitiikan ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, mutta sillä on vielä haasteita. Bruttokansantuote asukasta kohden on kahdeksalla Espanjan alueella alle 75 prosenttia EU:n keskiarvosta. Koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon nopeuttaminen ja hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen kaikilla tasoilla on ratkaisevan tärkeää. Ohjelmissa sovitut toimintalinjat pätevät edelleen. Hallinnollisia valmiuksia kehittävien toimenpiteiden lisäksi on erityisen tärkeää, että investoinnit yritysten innovointiin sekä tutkimus- ja kehitysvalmiuksiin toteutetaan nopeasti erityisesti alueellisissa älykkään erikoistumisen strategioissa määritellyillä toimialoilla. Investoinnit vihreään siirtymään kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman mukaisesti, erityisesti vesienhoitoon, kiertotalouteen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, ovat edelleen keskeisiä erityisesti alueilla, joihin ilmastonmuutoksen vaikutukset kohdistuvat eniten, kuten Kanariansaarilla ja Itä- ja Etelä-Espanjan rannikkoalueilla. Lähentymisen kannalta keskeisiä ovat investoinnit, jotka tekevät väestön vähenemisen koettelemista alueista houkuttelevampia ja kilpailukykyisempiä. Lisäksi on edelleen tarpeen edistää pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneiden työntekijöiden (uudelleen-)integroitumista työmarkkinoille, vahvistaa uraohjausta, puuttua osaamisen kohtaanto-ongelmiin ja panna täytäntöön eurooppalainen lapsitakuu. Näillä toimenpiteillä tuettaisiin myös ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä komission yksiköiden sosiaalisen lähentymisen kehyksen ominaisuuksiin perustuvan toisen vaiheen analyysin mukaisesti[26]. Espanja voisi myös hyödyntää Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevaa aloitetta teollisuuden muutoksen tukemiseen erityisesti investoimalla strategisten teknologioiden ja niiden arvoketjujen kehittämiseen ja valmistukseen erityisesti syväteknologisten innovointien, puhtaan energian ja resurssitehokkuuden, maatalouden ja terveyteen liittyvän bioteknologian aloilla.

[26] SWD(2024) 132 final.

(24) Elpymis- ja palautumissuunnitelman ja muiden EU:n varojen kattamien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien haasteiden lisäksi Espanjalla on lisähaasteita, jotka liittyvät merkittävään ja kasvavaan vedenpuutteeseen ja vesistressiin. Kuten vuosina 2023 ja 2024 on käynyt ilmi, kuivuushätätilat ovat yleistyneet tietyillä alueilla eivätkä ne rajoitu enää kesäkuukausiin. Ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten, kuten tulvien, rannikon ja maaperän eroosion, aavikoitumisen, kuivuuden, helleaaltojen ja metsäpalojen, ennakointi ja hallinta on edelleen keskeinen haaste Espanjassa, joka on yksi niistä EU:n maista, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa eniten. Ilmastonmuutoksen odotetaan lisäävän kuivuutta ja tulvia, jotka vaikuttavat kielteisesti ihmisiin, biologiseen monimuotoisuuteen, julkiseen talouteen ja kilpailukykyyn. Vaikka muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma ja muut EU:n rahastot sisältävät toimenpiteitä, joilla helpotetaan vesialan tilannetta Espanjassa, lisätoimia tarvitaan erityisesti kestävän vesihuollon alalla. Lisäinvestoinnit infrastruktuuriin Espanjan YMP:n strategiasuunnitelman[27] mukaisesti helpottaisivat vesihuollon parantamista, myös maatalousalalla, joka on veden tärkein kuluttaja. Toimenpiteitä, joita Espanjalla on mahdollisuus laajentaa, ovat investoinnit jäteveden keräämiseen ja käsittelyyn, veden uudelleenkäyttöön, verkostovuotojen vähentämiseen ja yleiseen vesihuoltoon, ilmastonmuutokseen sopeutuvien viljelykasvien käytön lisäämiseen, seurannan parantamiseen ja luontopohjaisten ratkaisujen edistämiseen, tulvien ehkäisyyn ja jokien ennallistamiseen. Lisäksi mekanismit hallinnon eri tasojen välisen koordinoinnin parantamiseksi, myös tehokkaan täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan osalta, auttaisivat nykyisiä toimenpiteitä saavuttamaan täyden potentiaalinsa.

(25) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto suositti vuonna 2024, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen noudattamiseksi. Suositukset 1, 2 ja 3 auttavat Espanjaa noudattamaan ensimmäistä, toista ja neljättä euroalueelle annettua suositusta,

SUOSITTAA, että Espanja toteuttaa vuosina 2024 ja 2025 toimia, joilla se

1. toimittaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman oikeaan aikaan; uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia noudattaen rajoittaa nettomenojen[28] kasvun vuonna 2025 tasolle, jolla julkinen velka saadaan uskottavasti lasku-uralle keskipitkällä aikavälillä ja jolla julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen saadaan supistettua alle perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon; varmistaa julkisen talouden kestävyyden muun muassa i) tarkistamalla ja yksinkertaistamalla verojärjestelmää talouskasvun ja työllisyyden, koheesion sekä vihreän siirtymän tukemiseksi ja ii) parantamalla julkisten menojen laatua, tehokkuutta ja oikeudenmukaisuutta;

[27] C(2022) 6017 final.

[28] Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 kohdan mukaan ’nettomenoilla’ tarkoitetaan julkisia menoja ilman korkomenoja, harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja sekä työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

2. parantaa hallinnollisia valmiuksia hallinnoida EU:n varoja, nopeuttaa investointeja ja ylläpitää uudistusten täytäntöönpanoa; puuttuu ilmeneviin viivästyksiin, jotta se voi jatkaa elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun nopeaa ja tuloksellista täytäntöönpanoa varmistaen näin, että uudistukset ja investoinnit saadaan päätökseen viimeistään elokuussa 2026; nopeuttaa koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanoa; väliarvioinnin yhteydessä keskittyy edelleen sovittuihin toimintalinjoihin ottaen samalla huomioon Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevan aloitteen tarjoamat mahdollisuudet kilpailukyvyn parantamiseen;

3. parantaa vesihuoltoa, jotta se voi paremmin puuttua ilmastonmuutoksen nykyisiin ja tuleviin vaikutuksiin sekä varmistaa pitkän aikavälin taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän häiriönsietokyvyn parantamalla kaikkien eri hallintotasojen välistä koordinointia, laajentamalla olemassa olevia ratkaisuja maatalouden, vesitehokkuuden ja infrastruktuuri-investointien kestävään vesihuoltoon ja tukemalla luontoon perustuvien ratkaisujen kehittämistä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja